Artistiek Pedagogisch Project

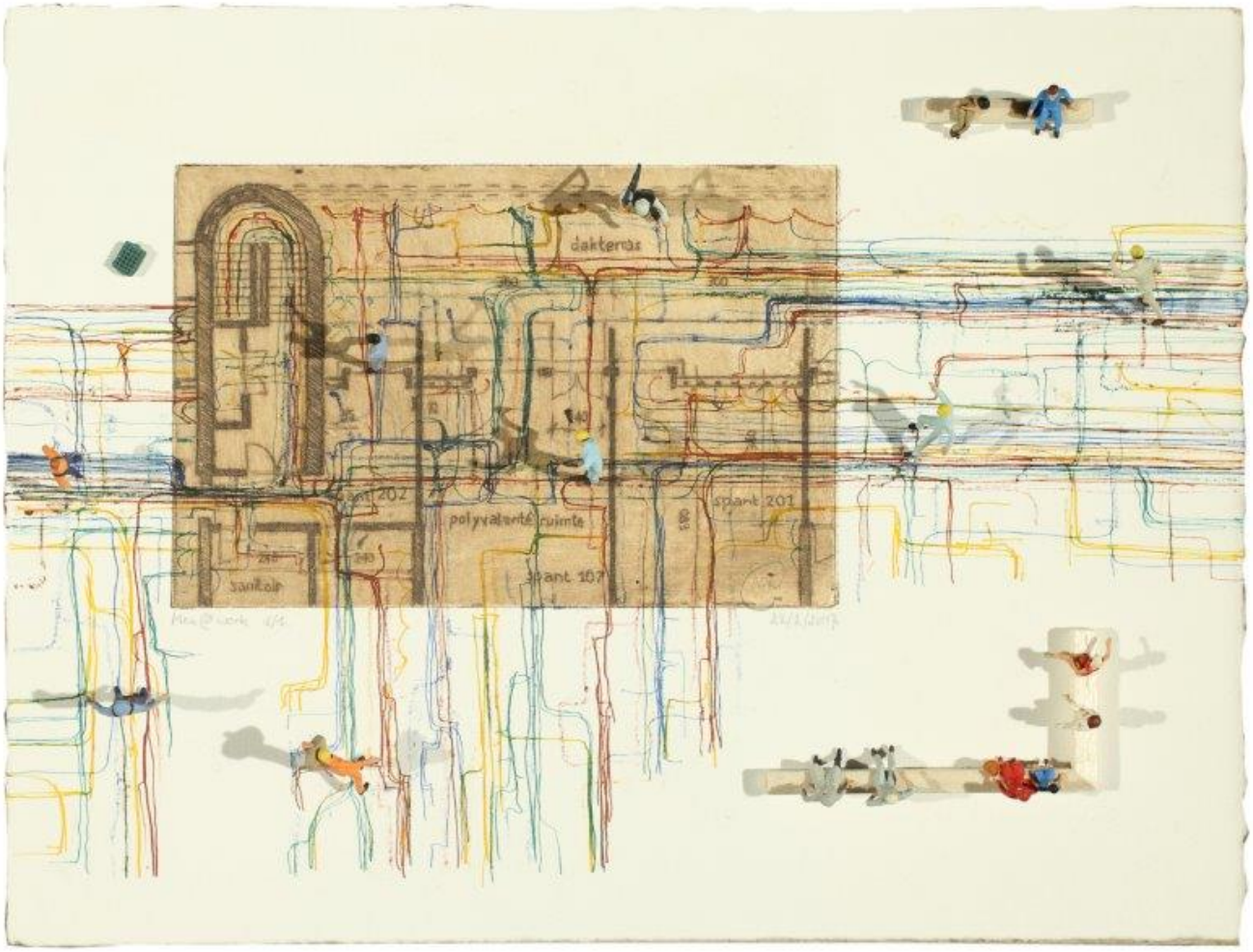

versie 2018

Westhoekacademie Koksijde

Inhoud

Artistiek Pedagogisch Project ... 1
Inhoud ... 2
1. Situering ... 3
1.1 Situering van de school ... 3
1.2 Deeltijds kunstonderwijs Beeldende en Audiovisuele Kunsten ... 3
1.3 Ingerichte ateliers BAK ... 4
2. Aanbod ... 5
2.1 Beeldend kunstonderwijs ... 5
2.2 Samenwerking en netwerking ... 5
2.2.1. Het leerplichtonderwijs ... 6
2.2.2 Vorming Plus ... 6
3.1 Algemene definitie ... 7
3.2 Elementen en doelstellingen ... 7
3.3 Het artistiek pedagogisch opvoedingsklimaat ... 8
3.4 Invulling van ons A.P.P. ... 9
3.5 Visie op evaluatie ... 10
4.3.1 Visie beeldatelier eerst en tweede graad ... 11
4.3.2 Visie Derde Graad jongeren ... 13
4.3.3 Visie derde graad volwassenen ... 16
4.3.4 Visie vierde graad en specialisatie ... 17
Beeldende evolutie ... 17
Artistieke werkwijze ... 18
Resultaat / Proces ... 19
Het individu / de groep ... 20
De Ateliers ... 21
Tekenkunst ... 21
Vrije grafiek ... 23
Grafiekkunst ... 23
Extra vakken in de grafiekkunst: ... 24
Schilderkunst 1 ... 25
Schilderkunst 2 ... 26
Beeldhouwen en ruimtelijke kunst ... 28
Keramiekkunst ... 29
Schilderkunst III en projectatelier voor mensen met een mentale beperking ... 31
Modeontwerp ... 32
Modeontwerp: Lederaccessoires ... 34
Kunstambacht Boekkunst/ boekbinden ... 35
Fotokunst ... 36
Cross- over project ... 37
Beeldende en audiovisuele cultuur (Kunstexploratie) ... 38
4.4 Schoolconcept ... 39
Slot ... 40

1. SITUERING

1.1 Situering van de school

Naam: Gemeentelijke Westhoek Academie Koksijde

Onderwijsnet: Gemeentelijk Onderwijs

Schoolbestuur: Gemeentebestuur van Koksijde

Directie: Els Desmedt

Beleidsmedewerker: Allison Moyaert

Secretariaat: Liliane Desaever

Lise De Ryck

Jitske Van Steenlandt

Logistiek medewerker: Pieter Denuwelaere

1.2 Deeltijds kunstonderwijs Beeldende en Audiovisuele Kunsten

Eerste Graad: voor leerlingen van 6 en 7 jaar

Tweede graad: voor leerlingen van 8 tot 12 jaar

Derde Graad jongeren: voor leerlingen van 12 tot 18 jaar

Derde graad volwassenen: voor cursisten vanaf 18 jaar

Vierde Graad: voor cursisten vanaf 18 jaar

Specialisatie: voor excellerende cursisten die met vrucht de vierde graad hebben afgelegd. (25%)

1.3 Ingerichte ateliers BAK

Eerste Graad: Jeugdateliers van 6 t/m 7 jaar:

Beeldatelier

Tweede Graad: Jeugdateliers van 8 tot 12 jaar:

Beeldatelier

Derde Graad: Jongerenateliers van 12 tot 18 jaar:

Beeldatelier

Digitaal beeldatelier

Textiel atelier

Derde Graad: Volwassenenatelier vanaf 18 jaar: Initiatie atelier

Vierde Graad: Volwassenenateliers vanaf 18 jaar:

Beeldhouwen en ruimtelijke kunst

Keramiekkunst

Schilderkunst 1

Schilderkunst 2

Tekenkunst

Vrije grafiekkunst

Fotokunst

Modeontwerp

Modeontwerp: lederaccessoires

Cross-over project

Schilderkunst 3 voor cursisten met een mentale beperking IAC

Projectatelier voor cursisten met een mentale beperking IAC

Beeldende en audiovisuele cultuur (niet gesubsidieerd)

Kunstambacht Boekkunst: unieke opleiding

Specialisatie: alle ateliers vierde graad

2. AANBOD

De Westhoek Academie van Koksijde wil kunst- en cultuureducatie als bindend element in de gemeente Koksijde en de vestigingsplaatsen bevorderen: kunst- en cultuureducatie stimuleren de ontwikkeling van het creatief denken, de competentie om artistieke uitdrukkingsnormen naar waarde te schatten en de actieve deelname aan de cultuur in de maatschappij. Bovendien wordt het 'anders denken en handelen' gestimuleerd, waardoor een grotere verdraagzaamheid als maatschappelijke houding groeit.

Om dit te bereiken wordt binnen het aanbod van de academie beeldend kunstonderwijs georganiseerd voor kinderen, jongeren en volwassenen.

Ook diverse samenwerkingsverbanden worden structureel ontwikkeld met het regulier basisonderwijs en culturele actoren binnen de gemeente Koksijde.

Vanaf 2019 bestaat de mogelijkheid om die samenwerking met het regulier basisonderwijs wettelijk te regelen en zal een aanvraagdossier ingediend worden.

2.1 Beeldend kunstonderwijs

De WAK biedt aan kinderen, jongeren, volwassenen en senioren beeldend kunstonderwijs in een stimulerende sfeer.

De vertrouwensband met de leerlingen en de menselijke aanpak zijn prioriteiten.

De aandacht voor elk individu en een persoonlijke aanpak zijn daarbij belangrijk.

De leerkracht tracht zijn leerlingen te inspireren tot artistieke zelfontplooiing en te stimuleren tot onderlinge creatieve samenwerking.

Naast vaardigheden aanleren en kennis doorgeven willen wij persoonsvormend werken en leggen wij de nadruk op openheid, kritische zin, creativiteit, sociale vaardigheid, respect en zelfstandigheid.

De artistieke opleiding geeft leerlingen de mogelijkheid om hun persoonlijke schriftuur te ontwikkelen via het artistieke medium.

2.2 Samenwerking en netwerking

De WAK is een belangrijke pijler binnen de kunst- en cultuureducatie van de gemeente Koksijde en de vestigingsplaatsen.

De academie organiseert lezingen, studiereizen, tentoonstellingen en projecten in samenwerking met diverse externe culturele actoren: dienst cultuur, c.c.Casino, bibliotheek, musea, jeugdontmoetingscentrum en het regulier basisonderwijs.

De WAK is betrokken bij themagerichte projecten zoals bv. de jeugdboekenweek, Dag van de academies, Camping Cultuur, Kunstendag voor kinderen, thematentoonstellingen van het Navigo en/of Ten Duinen Abdijmuseum, Uit-Juf/ Uit-Meester,…

2.2.1. Het leerplichtonderwijs.

De samenwerking tussen het leerplichtonderwijs (basisscholen van Koksijde, Oostduinkerke, De Panne, Veurne, Nieuwpoort en Alveringem) wil zoveel mogelijk kinderen kennis laten maken met het DKO BAK.

In de scholen worden projecten opgezet in nauwe samenwerking met de onderwijzers.

Deze projecten zijn vaak ook domein overschrijdend en interdisciplinair.

Op vrijdagnamiddag, onmiddellijk aansluitend op het einde van de lessen, wordt er beeldatelier georganiseerd voor alle basisscholen van Koksijde.

Basisscholen van Oostduinkerke kunnen terecht in de Gemeentelijke basisschool van Oostduinkerke. Basisscholen van Koksijde worden begeleid naar de ateliers van de Noordduinen.

Enkel de groep 1e en 2e leerjaar blijft in de gemeentelijke basisschool van Koksijde. Er worden telkens lessen georganiseerd in graadsgroepen.

Allison Moyaert, beleidsmedewerker van de academie, ontwikkelt de muzische projecten in nauwe samenwerking met onderwijzers in de scholen en leerkrachten van de WAK. Op die manier wordt er tegelijk ingezet op vorming van kinderen en hun leerkrachten. Door de actieve betrokkenheid van de klasleerkracht vergroot het inzicht in de vormende waarde van de muzische activiteiten; de zelfzekerheid groeit en de ‘good practices’ worden geïntegreerd in de muzische einddoelen van het basisonderwijs. Het DKO helpt op die manier actief mee om de kwaliteit van de muzische activiteiten te ontwikkelen in het regulier onderwijs.

2.2.2 Vorming Plus

Sinds enkele jaren is er een samenwerking met Vorming Plus (Westkust).

Cursisten kunnen binnen de academie kennis maken met diverse ateliers: non-toxische grafische technieken en mode-creaties. Leerkrachten van de WAK organiseren kortlopende introductie lessen in samenwerking met Vorming Plus.

Op die manier wordt de drempel naar de academie kleiner. Voorwaarde is dat er binnen het beperkt aantal sessies toch voldoende aandacht blijft voor het proces.

3.1 Algemene definitie

Het APP van de Westhoek Academie Koksijde is een evolutief, op schrift gesteld algemeen plan die de grondslagen, belangrijke waarden en idealen van onze academie bepalen.

Het vormt een leidraad en referentiekader waarin onze leraren zich kunnen vinden. Alle visieteksten werden besproken in deelgroep- vergaderingen.

In die zin bevat het ook een aantal bindende elementen. Het is een basis –en mogelijke inspiratiebron.

Het bevat voor de academie belangrijke doelstellingen op pedagogisch, artistiek en cultureel vlak.

Het project is gebundeld op basis van een aantal waarden en normen die in onze academie leven en die de visie van directie en het lerarenteam reflecteren naar een concrete invulling.

We pleiten ervoor dat het nagestreefde doel op pedagogisch vlak alleszins op een persoonlijke en ruime wijze kan worden ingevuld.

Binnen de academie worden de leerplannen gebruikt die ontwikkeld werden door OVSG of het raamleerplan 'Kunstig Competent'. (De keuze wordt besproken tijdens de algemene personeelsvergadering van juni 2018.)

Jaarlijks maken leerkrachten een jaarplanning die de vertaling is van dat leerplan, gekoppeld aan het A.P.P.

3.2 Elementen en doelstellingen

- Onze leerlingen van diverse leeftijden vormen tot een zeker artistiek bewustzijn en zelfstandigheid.
- Leerkrachten tonen bereidheid om eigen opvattingen te toetsen aan die van collegae, ouders of studenten. Ze staan open voor diversiteit, evoluties en artistieke vernieuwing.
- Leerlingen en cursisten ontdekken gaandeweg verschillende kunstvormen en -*uitingen* via de diverse media en kanalen. vb.: gebruik maken van openbare bibliotheek, academie –of klasbibliotheek, documentatie, internet enz.…
- Leerkrachten zorgen voor voldoende aanvullend musea -en tentoonstellingsbezoek via extra muros activiteiten.
- Leerkrachten en cursisten zijn positief ingesteld betreffende initiatieven en evenementen, zowel binnen als buiten de academiemuren.

De Academie hecht ook ruim belang aan zin voor sociale bekommernis en menselijke waardigheid.

We verwachten van het ganse personeelsteam loyaal engagement en een correcte houding ten opzichte van de eigen instelling en haar schoolbestuur, leerlingen en ouders, collegae en directie.

3.3 Het artistiek pedagogisch opvoedingsklimaat

Ware aandacht voor onze studenten!

De Westhoek Academie van Koksijde bestaat 49 jaar en is reeds 20 jaar gemeentelijk. Wat begon als een vzw groeide uit tot een academie voor beeldende kunsten waar ruim 770 cursisten van alle leeftijden een artistieke opleiding genieten. De ateliers van toen bestaan nog steeds, maar door de jaren heen werden grenzen verlegd. Het kunstonderwijs is een perpetuum mobile.

Voortdurend in beweging blijven we evolueren.

In de toekomst worden de deuren van de ateliers meer en meer opengegooid.

Met de implementatie van het niveaudecreet voor deeltijds kunstonderwijs zullen vanaf september 2019 nieuwe ateliers opgericht worden. De vierde graad kan uitgebreid worden met fotokunst en de unieke opleiding kunstambacht boekkunst.

Ook cross-over projecten zullen boeiende mogelijkheden bieden om minstens 2 ateliers te combineren en op die manier atelier overschrijdende concepten te realiseren.

Schoolbesturen kunnen vestigingsplaatsen, structuuronderdelen en opties bepalen, in nauw overleg met directie en academieraad.

Uitgangspunt wordt het artistiek pedagogisch programma.

Toch zal de WAK als instelling evenzeer een sociaal, maatschappelijk gegeven blijven. Eenmaal cursist, wil men zich steeds opnieuw blijven ontwikkelen, een leven lang. Daarin kan en moet onze academie haar rol spelen.

Het leerlingenprofiel van de vierde Graad behoort procentueel tot de oudste van het Vlaamse Deeltijds kunstonderwijs voor Beeldende en Audiovisuele Kunsten. Deze vaststelling is een belangrijk gegeven binnen de beginsituatie van de verschillende ateliers, maar hoeft daarom kwalitatief niet als 'minder' te worden gecatalogeerd.

Het is onze overtuiging dat het deeltijds kunstonderwijs in onze hedendaagse en technologische wereld voor een mooi geestelijk evenwicht kan zorgen.

Onze academie kiest voor een lage drempel, wil geenszins elitair zijn. De cursisten moeten zich hier thuis kunnen voelen, los van leeftijd, afkomst en niveau. Minder uitgesproken

talent is ons even dierbaar. Hun ontwikkeling boeit ons evengoed! Het aanbod binnen de WAK dient zo ruim mogelijk te zijn, om een zo ruim mogelijk doelpubliek aan te spreken. Niet enkel de artistieke kunstenaarszielen moeten de weg vinden, ook functioneel ontwerp en kunstambacht boekkunst zal een doelpubliek aanspreken. Omdat er nog geen aanbod was binnen de digitale wereld, wordt een atelier fotokunst opgericht. Dit atelier zal de basis leggen voor wat later verder kan uitgebouwd worden naar andere ateliers binnen dezelfde cluster.

Door een vakkundige begeleiding op maat van de cursist, zorgt ons lerarenteam voor een individueel afgestelde communicatie.

We hechten hetzelfde belang aan de pedagogisch, artistieke en aan leeftijd aangepaste begeleiding van al onze kinderen, jongeren en volwassenen.

Technische vaardigheden, algemene vakkennis en cultuurinteresse zijn niet te onderschatten elementen in de lessen. Ze zorgen voor een mogelijke basis, een bagage die verdere groei mee mogelijk maakt.

Af en toe zien we onze talentrijke jongeren evolueren in hun doorstroming naar het voltijds hoger kunstonderwijs.

3.4 Invulling van ons A.P.P.

Hoe streven we onze doelstellingen na?

Kennis breed aanreiken en interesses stimuleren zorgt voor zowel algemene als artistieke evolutie (de totale persoonlijkheid), en zal voor sommigen openingen mogelijk maken naar diepere vragen.

Twee belangrijke elementen beheersen een artistieke opleiding: nl. het waarnemen (in de ruimste zin van het woord) en het weten (verworven kennis).

Beide begrippen kunnen deels aangeleerd en/of geoefend worden en zullen tijdens het afleggen van een artistiek parcours een voorname rol spelen.

Tijdens het leerproces blijft er een onvermijdelijke interactie en een evoluerend verband tussen deze begrippen bestaan. Vandaar dat er binnen de WAK geopteerd wordt om waarnemen als extra vak aan te bieden voor vrijwel alle ateliers. Ook kunst en cultuur zal voortaan geïntegreerd worden in de ateliers, waardoor de kunstbeschouwing gelinkt wordt aan het specifieke van een optie. Daarnaast worden lezingen en tentoonstellingsbezoeken georganiseerd. Het is een gevarieerd aanbod dat gebaseerd is op de expo kalender in het binnen- en buitenland. De lezingen zijn bedoeld als voorbereiding tot het museumbezoek. Cursisten kunnen vrijwillig inschrijven voor dit aanbod. Deze initiatieven bieden extra kansen voor de kunst – en

cultuurgeïnteresseerden van Koksijde; externen zijn eveneens welkom. Bij de aanvang van het schooljaar ontvangen alle volwassen cursisten van de derde en vierde graad de kalender 'Kunsttijd'.

Naast kunstbeschouwing in de lessen is het aanbod begeleide bezoeken van tentoonstellingen en musea zeer belangrijk.

Dat aspect mag zeker niet ontbreken in het deeltijds kunstonderwijs. Mensen die zich in een academie inschrijven getuigen meteen van een vorm van leergierigheid. Die leergierigheid moet echter een stevig houvast hebben in de wereld buiten het academiegebouw. Wat gebeurt er zoal in de hedendaagse wereld van de beeldende kunst? Wat is er op til en welke tendensen zijn momenteel aanwezig? Hoe wordt er omgegaan met historisch beeldend werk? Hoe wordt historische beeldende kunst vandaag geïnterpreteerd en hoe wordt ze actueel verwerkt? Hoe wordt er omgegaan met beeldaspecten en wat met maatschappijkritisch beeldend werk?

De letterlijke confrontatie met beeldende kunst kan bovendien gerelateerd worden aan het eigen beeldende werk en/of zorgen voor fris ideeëngoed.

De academie organiseert daarom jaarlijks meerdere daguitstappen naar aanleiding van tijdelijke tentoonstellingen in binnen- en buitenland.

Ook een driedaagse studiereis naar een grootstad wordt op de kalender geplaatst. De cursisten ontvangen vooraf een infobundel en worden tijdens de reis in kleine groepen gegidst door eigen docenten. Dit wordt als een grote meerwaarde ervaren.

3.5 Visie op evaluatie

Kwaliteitsvol beeldend onderwijs wordt mogelijk gemaakt door o.m. ondersteunende, opbouwende begeleiding, voldoende dialoog, belangstelling voor specifieke interesses, vragen van studenten en positieve "feedback".

Er werd reeds een lange weg afgelegd in de zoektocht naar een zinvolle evaluatie, in communicatie met kinderen, jongeren en volwassen cursisten. Concrete actieplannen met aangepaste/herwerkte sjablonen en werkwijzen werden de afgelopen jaren uitgetest en geoptimaliseerd.

Het belang van correct uitgevoerde, gedifferentieerde mondelinge feedback kan niet genoeg benadrukt worden.

Een cursist moet op tijd en stond ingelicht worden waar hij precies in het leerproces staat!

In de praktijk zal er dus genoeg ruimte en flexibiliteit moeten zijn, om de verschillende persoonlijkheden van de studenten in atelierverband, optimaal te kunnen begeleiden.

Er worden twee evaluaties voorzien per jaar. De eerste evaluatie wordt na het eerste trimester georganiseerd; de tweede op het einde van het schooljaar. De evaluatie bestaat erin vooraf na te denken over het proces van de leerling. Dit gebeurt door zelfevaluatie van de leerling, evaluatievoorbereiding door de leerkracht en het feedbackgesprek dat beide inschattingen bespreekbaar maakt.

Er werd gekozen om het evaluatiesjabloon op te stellen aan de hand van artistieke competenties. De competenties worden binnen een cirkel aangeduid, door te werken met segmenten. Bij elk segment kunnen specifieke elementen aangeduid worden die de ontwikkeling van de verschillende competenties in beeld brengen. Belangrijk is dat het sjabloon visueel in kaart brengt in welke mate de leerling de artistieke competenties bereikt heeft. Door de segmenten in te kleuren wordt visueel zichtbaar welke gradaties belangrijk zijn: van weinig of initieel, over gedeeltelijk en verder te ontwikkelen naar sterk uitgewerkt. In één oogopslag wordt de stand van zaken betreffende de vorderingen van een cursist leesbaar. Binnen de verschillende graden werden de artistieke competenties, zoals ze werden ontwikkeld door 'Kunstig competent', verder verfijnd en aangepast. Er dienen geen teksten geschreven te worden, wat een groot voordeel is. Het feedbackgesprek heeft het grootste belang. De sjablonen dienen als leidraad. Door beide evaluaties van hetzelfde schooljaar op hetzelfde sjabloon aan te duiden is evolutie ook meteen zichtbaar. Daarvoor wordt er gewerkt met verschillende kleuren. De cursisten van de vierde graad houden alle papieren versies bij in een project map. De evolutie over de jaren heen wordt zichtbaar en kan adequaat aangewend worden tijdens de jurering. Aangevuld met een fotoverslag van de verschillende artistieke realisaties per jaar, vormt dit een leerlingvolgsysteem. Bij het verstrekken van advies i.v.m. vervolgtrajecten zal dat een waardevolle bron van informatie zijn.

4.3.1 Visie beeldatelier eerst en tweede graad

In het beeldatelier worden de kinderen wegwijs gemaakt in de wereld van de beeldende kunst die wordt vertaald naar hun eigen interesses en mogelijkheden. We gaan er echter van uit dat ons einddoel verder reikt dan de louter vak gerelateerde doelen: naar de academie komen kan ongetwijfeld bijdragen tot een goede algemene intellectuele, psychomotorische en creatieve ontwikkeling.

Bij het opstellen van de beeldende opdrachten houden we er rekening mee dat het onderwerp aansluit bij de belevingswereld van het kind. 'Zien' , waarnemen, beschouwen…, het visuele aspect is hierbij zeer belangrijk, maar ook andere zintuigelijke ervaringen kunnen aan de basis liggen van beeldend onderzoek. Het stimuleren van het

waarnemen komt aan bod tijdens het voorbereidend vraaggesprek, de individuele begeleiding, de klassikale bespreking tijdens de les en de evaluatie.

De basis van iedere les is het verwezenlijken van één of meerdere beeldende doelstellingen, aangepast aan de leeftijdsgroep waaraan wordt les gegeven. Per lesopdracht komen er dus een (beperkt) aantal beeldelementen of beeldende begrippen aan bod die expliciet en zichtbaar worden in de realisatie. Een grote diversiteit aan uitdrukkingsmogelijkheden binnen een opdracht wordt als essentieel beschouwd.

Er wordt gestreefd naar afwisseling in de aangebrachte technieken die steeds gekozen worden in functie en ter ondersteuning van de beeldende benadering. Techniek om de techniek is enkel waardevol als de kinderen er later door worden geholpen om eigen creatieve antwoorden te bieden. Ook bij het kiezen van een techniek en hanteringswijze wordt er rekening gehouden met de psychomotorische ontwikkeling van de 6 tot 12-jarige: van de grof motorische bewegingen van het jonge kind (eerste graad) naar de meer fijne motorische handelingen en nauwkeurigheid van het oudere kind (tweede graad).

Door kunstbeschouwing in de lessen aan bod te laten komen, wordt er aan de kinderen getoond hoe volwassen kunstenaars een antwoord bieden op hun thematieken. Op die manier ontdekken ze dat er voor één probleem verschillende oplossingen mogelijk zijn en ontdekken ze dat niet enkel het hoe (de vorm), maar ook het wat (de inhoudelijke benadering) belangrijk kan zijn. Door de kinderen te confronteren met het werk en de zienswijzen van diverse kunststromingen en kunstenaars, hopen we dat er voor hen een wereld opengaat van nieuwe beelden waarvan ze het bestaan niet hadden vermoed…maar die hen zin geeft om zelf op onderzoek uit te trekken en te experimenteren.

Het doel van iedere les is dus een samenhang tussen de confrontatie van beeldende uitdagingen, ondersteund door aangepaste technieken, binnen een thema dat betekenis/beleving heeft voor het kind en dat eventueel wordt getoetst aan de kunstgeschiedenis zodat ieder kind kan uitgroeien naar een authentieke persoonlijkheid met een ruimere(gedifferentieerde, probleemoplossende) kijk op zijn wereld en die van anderen.

Tijdens de les heeft de leerkracht oog voor iedere kind op zich (individuele begeleiding) maar ook voor de groep in zijn geheel: het sociale gebeuren, de persoonlijkheid van een kind binnen de groep, wat er leeft in de groep…zodat ieder kind zich ten volle kan ontwikkelen. Evaluatie en zelfevaluatie zijn hierbij onontbeerlijk.

Zowel proces als product vormen een belangrijk gegeven binnen de beeldende vorming. Er wordt jaarlijks een tussentijds toonmoment georganiseerd voor de ouders.

Communicatie over de aard van de opdrachten en inhouden vormen daarbij het vertrekpunt. Participatie en erkenning van de kinderlijke expressieve mogelijkheden worden als doel vooropgesteld. Ook de eindejaar tentoonstelling is een vast gegeven binnen de kalender van het academiejaar.

De leerkrachten lagere graad komen op regelmatige basis samen om door gericht teamwork, te schaven aan zowel de horizontale als de verticale samenhang van de leerlijn, zodat er jaarplannen kunnen ontstaan vanuit die onderlinge samenwerking. Door het gezamenlijk bespreken van opdrachten, het ontwikkelen van projecten, het opstellen van expo's, co-teaching… wordt die teamgeest nog versterkt.

Er wordt binnen de academie aan interne navorming gedaan. leerkrachten vierde graad verzorgen actieve workshops op maat van leerkrachten eerste en tweede graad. Er is vraag en aanbod. Naast specifiek technische workshops worden ook inhoudelijke thema's behandeld (vb. de evolutie van de waarneming bij kinderen en de daaraan verbonden methodische wenken)

4.3.2 Visie Derde Graad jongeren

Jongeren die de keuze maken om de derde graad te volgen aan de academie komen dikwijls met verschillende aspiraties. Sommige leerlingen volgden al het volledige parcours van de eerste en tweede graad. Anderen besluiten hun creatieve geest los te laten bij de aanvang van de Middelbare school. Nog anderen kiezen ervoor om dat pas later te doen. Het instromen in de derde graad is immers altijd mogelijk.

Elke jongere tussen 12 en 18 jaar die zich geroepen voelt om beeldend creatief bezig te zijn, om de werkelijkheid anders te leren zien en deze op een eigen unieke manier te leren interpreteren en te vertalen, is immers welkom.

Les volgen binnen het DKO beeldende en audiovisuele kunst gaat immers niet alleen om het creatief bezig zijn. Meer nog, de academie focust vooral op een brede ontplooiing van de studenten.

Die persoonlijke ontplooiing ontstaat echter wel vanuit een beeldende benadering van de werkelijkheid.

Die beeldende benadering wordt vooropgesteld in de drie opleidingskeuzes die de academie aanbiedt.

Studenten derde graad kunnen immers kiezen voor beeldatelier, digitaal beeldatelier of voor textiel atelier.

Voor deze opleidingen blijft de nadruk liggen op hetzelfde basisprincipe nl. het waarnemen. Deze term is van cruciaal belang. Uit het waarnemen ontstaat immers ook de behoefte om vormen en kleuren te begrijpen.

Het waarnemen wordt intens onderzocht. Het is echter nooit de bedoeling om fotorealisme na te streven; elke student geeft op zijn manier vorm aan de waargenomen beelden. Respect voor ieders schriftuur is van fundamenteel belang!

De leerlingen ervaren dat beeldende elementen, technieken en vaardigheden en de inhoudelijke aspecten aan elkaar gekoppeld worden.

De leraar moet zodoende op de hoogte zijn van het actuele kunstgebeuren, de digitale evoluties en doet een poging om de leefwereld van jonge mensen te leren kennen. Zo kan hij/zij wijzen op de raakpunten tussen de verschillende leefwerelden en de beeldende ervaring aantrekkelijk maken voor de studenten.

Door het aanreiken van bepaalde visuele ervaringen (uitstappen, video's, foto's, animaties, boeken,…) toont de leraar ook stap voor stap hoe de leerlingen keuzes kunnen maken.

De jongeren ontwikkelen een eigen mening over de digitale beeldvorming, de beeldende kunst of de textiele kunst, zonder enig afkeuren voor wat minder of niet aan bod kwam.

Die open leermethode doet de leerlingen associaties maken en stelt hen in staat om naar het einde van de opleiding toe, persoonlijker aan de slag te gaan.

Het waarnemen als beeldende handeling wordt zo gekoppeld aan het kritisch kijken.

Beetje bij beetje ontstaat zo een beeldende persoonlijkheid.

Natuurlijk wordt er omgegaan met personen, elk met hun specifieke karakter, hun doel en hun beeldend artistiek vermogen. De leraar is dan ook in staat om het tempo van elke leerling te respecteren. Hij/zij kan omgaan met ambitieuze leerlingen die graag willen doorstromen naar het KSO of het Hoger Kunstonderwijs, maar evengoed met leerlingen die er even tussenuit willen knijpen en hun artistieke identiteit vrijblijvend willen bijschaven.

De nadruk wordt daarenboven zowel op het individualiseren als op het socialiseren gelegd. Groepswerken worden niet uit de weg gegaan, maar zorgen voor een intense samenwerking en een goede klaswerking. Individueel werk wordt evengoed gestimuleerd.

De opleiding voor jongeren kent een evolutie. De eerste jaren worden de leerlingen immers meegenomen in tal van opdrachten en groepswerken. De leraar garandeert een boeiend parcours. Geen enkel jaar wordt exact hetzelfde aangeboden. Zo krijgen de

leerlingen een breed gamma aan technieken, ontwerpmogelijkheden en grafische tips, materialen, onderwerpen, beeldende experimenten en leerrijke ervaringen met patronen, stof en diverse minder-relevante materialen aangeboden.

Daarbij wordt niks geschuwd: fotografie, fotogrammen, tekenen, schilderen, tempera, stop-motion, video, klei, gips, mallen maken, collage, installatie, assemblage,… komen allemaal aan bod.

Periodiek komen de studenten in contact met de eigenheid van de drie ateliers. In samenspraak met de verschillende leraars worden de groepen verplaatst naar een ander atelier: beeldatelier, digitaal beeldatelier en textiel atelier maken een planning op en bespreken gezamenlijk welke opdrachten relevant kunnen zijn. Op die manier worden de atelierdeuren opengegooid en kunnen cross overs gerealiseerd worden.

Het digitaal beeldatelier weet de student te verleiden tot de initiatie van de fotografie (kijken, kadreren, fotograferen, verwerken) het vormgeven van beelden en teksten, het ontwerpen van hippe affiches, het verwerken en bewerken van foto's, het installeren van een geschikte fotostudio of het creëren van professioneel gemonteerde stop-motion video's…

In het textiel atelier gaan studenten aan de slag met een boeiend amalgaam aan stoffen en materialen. Ze creëren vormen vanuit het werken met divers textiel materiaal of ontwerpen in functie van een opdracht. Er wordt geëxperimenteerd met vormwijzigingen en nieuwe samenstellingen, zowel 2-als 3-dimensionaal. Het onderzoek van de onuitputtelijke mogelijkheden van de vezel is uitgangspunt.

In eerste instantie wordt de nadruk gelegd op het leerproces. Elke opleiding biedt de basistechnieken aan. Die monden beetje bij beetje uit in een meer persoonlijke aanpak.

De leraar focust stapsgewijs op de belangrijke beeldaspecten. Die zijn immers noodzakelijk om een goed beeld of een goed ontwerp te herkennen, te begrijpen en om het uiteindelijk zelf te kunnen toepassen en creëren. Bij elke techniek of materiaalkeuze kan op één of meerdere beeldaspecten gefocust worden. Dat sluit natuurlijk andere belangrijke beeldende elementen niet uit. Beeldaspecten zijn vb. vorm, kleurcontrast, arcering, compositie, lijnnuance, volume, lichtwerking, ritme, ruimte,…

Vrijwel alle vormgevende principes komen daarbij aan bod. vb. stapelen, assembleren, binden, snoeren, ..

De zienswijze van de realisatie kan zeer divers zijn. Realisme, interpretatie, abstractie en genese van nieuwe beelden, behoren tot de artistieke uitdaging. Kunstbeschouwing is daarbij zeer belangrijk!

Studenten ervaren dat kunstenaars een eigen taal hanteren en hun werkelijkheid of thematiek op een zeer persoonlijke wijze vertalen.

Na die eerste jaren kan de leerling eigen onderwerpen/thema's aanbrengen. Hij/zij kan zijn/haar voorkeur voor een bepaalde (digitale) techniek of een materiaalkeuze meedelen. De techniek wordt gekozen in functie van de beeldende inhoud. Zuiver experiment is belangrijk omwille van het technisch onderzoek, om grenzen te verleggen en clichés te doorbreken.

Experimenteren heeft zin als de student daardoor geholpen wordt om zijn werkstuk/beeld sterker te laten spreken.

In nauw overleg met de leraar wordt daar dan kritisch over nagedacht. Samen wordt er beslist over de uitvoering en de uiteindelijke doelstelling. Zo ontdekt de leerling echt wat hij/zij in zijn mars heeft. Bovendien neemt de zin om beeldend bezig te zijn daardoor immens toe. De herkenbaarheid vergroot door de persoonlijke inbreng.

Door de dialoog die gevoerd wordt met de leraar, wordt ook nog verder geschaafd aan de kritische blik van de student.

Beetje bij beetje ontstaat een eigen, persoonlijke schriftuur en betekenis, onder de vorm van beeldende resultaten. Leerlingen leren immers eerst door te zien, te kennen, toe te passen en te ontdekken en uiteindelijk door zelf te creëren. De leerlingen doorlopen zo een reeks denkprocessen die telkens in verband gebracht worden met hun leefwereld. Ze leren fouten maken, aanvaarden en vermijden of ze leren hoe die fouten misschien een opening bieden tot een interessante creatie.

Het aangeboden verloop van de opleiding derde graad is zodoende aanvullend op het proces dat de jongere doormaakt op zoek naar een eigen identiteit.

De eigen ervaring, de kunstgeschiedenis, de actualiteit, hedendaagse kunst, (als reflectie op de maatschappij) en de leef-en leeromgeving spelen bijgevolg een cruciale rol binnen de opleiding.

Het is dan ook onze taak, als leraar, om de leerlingen te vormen tot beeldende persoonlijkheden, rekening houdend met hun karakter, hun doel en hun vermogen.

4.3.3 Visie derde graad volwassenen

Het initiatie-atelier voor volwassenen is een opleiding van twee jaar waarin de basisbegrippen van de beeldende vorming stapsgewijs worden belicht, ondersteund door een sterke individuele begeleiding en met respect voor de eigenheid van iedere cursist.

Er wordt met opdrachten gewerkt die geconcipieerd worden rond vier belangrijke pijlers: waarneming, lijn, kleur en vorm. Hierbij doelgericht aandacht besteden aan de beeldelementen beschouwen we als een essentieel onderdeel voor het leerproces.

Het accent ligt op de waarneming in al zijn facetten. Inspiratiebronnen zijn de natuur, stillevens, fotomateriaal…maar ook meer abstracte benaderingen kunnen het onderwerp van de opdracht uitmaken. Er wordt bewust en intens gekeken: verhoudingen zien, volumeweergave door licht-donkercontrast, aandacht schenken aan de lijnvoering, diepte weergeven, gevoel voor ordening ontwikkelen…

De opdrachten zijn qua materialen en technieken heel divers zodat de cursisten kennis maken met een waaier aan mogelijkheden (grafiet)potlood, contékrijt, houtskool, pen(penseel, rietpen, penselen) en inkt, bister, kleurpotloden, grafische technieken, beeldhouwtechnieken,…

Als er op kleur gefocust wordt, komen dan weer…plakkaatverf, acryl, olieverf, aquarel, oliepastel, softpastel… aan bod en wordt er aandacht besteed aan kleuren mengen, het belang van (kleur)contrast, de relatie kleur en licht, kleurperspectief enz

Door het aanreiken van driedimensionale uitdagingen wordt de ruimtelijke vormentaal onderzocht en dit in klei, karton, hout, recyclagematerialen…

Gedurende deze intense basisopleiding waarbij er zoveel mogelijk tools worden aangereikt, kan de cursist evolueren naar een geloven in eigen kunnen en naar een meer persoonlijke zienswijze waardoor de doorstroming naar een atelier van de vierde graad een doordachte keuze wordt.

4.3.4 Visie vierde graad en specialisatie

Beeldende evolutie

De eerste jaren zijn vooral een leerschool. Er wordt uitgebreid ingezet op experiment, onderzoek en oefenen. Het resultaat en de ontwikkeling van de persoonlijke schriftuur, is niet de eerste bekommernis. De cursisten worden basistechnieken bijgebracht (starterspakket) met betrekking tot de gekozen ateliers. Ze krijgen als het ware de mogelijkheid om zich te voeden met technische informatie en praktijkervaring.

Een experimentele of proefondervindelijke aanpak van oefeningen en opdrachten, een interpretatie van workshops of demonstraties, of een vrije omgang met bepaalde materialen die leidt tot probleemoplossend denken en werken,… Het zijn slechts enkele voorbeelden die leiden tot een vrije persoonsgebonden artistieke attitude.

In het tweede jaar ontdekken ze een rode draad, een thematiek, een leidmotief dat hen boeit en dat kan dienen als introductie voor de volgende jaren.

Na de eerste jaren, die de nadruk voornamelijk legt op kennis, probleemoplossend en proefondervindelijk werken , volgt een fase van 'kunnen' en 'eigengereid' experimenteren. Die fase spoort de cursist aan tot integratie.

De aspecten die eigen zijn aan het atelier en aan de kunstdiscipline raken stilaan vertrouwd en zetten aan tot een grensverleggend handelen.

Vanaf het derde jaar (van de 5 jarige opleiding) zorgt de cursist voor een eigen invalshoek. Hij/zij eigende zich in de twee voorafgaande jaren heel wat proefondervindelijke bagage toe.

Die bagage vergroot de keuzemogelijkheden voor de cursist. Daarop volgt dat de student vanuit zijn keuzes een autonoom persoonlijk parcours kan aanvatten. Er ontstaat met andere woorden een creatief eclectisch klimaat.

Kort en bondig betekent dit dat de student in eerste instantie gestuurd wordt, waarna hij/zij wordt begeleid om uiteindelijk uit te monden bij het zelfstandig beeldend werken.

Gedurende de specialisatie spreekt het uiteraard voor zich dat de student evolueert naar een zelfstandige manier van werken. Hij/ zij stuurt het persoonlijk proces en formuleert beetje bij beetje waar het heen kan leiden. Hij werkt aan een eigen project. De student ontwikkelt zich tot een artistieke persoonlijkheid. Gedurende de specialisatie kan de symbiose van vorm, inhoud en onderwerp bovendien leiden tot afgewerkte producten. De student kan nadenken over de verwezenlijking van eigen concepten, over vernieuwing en over cross-over mogelijkheden vanuit het atelier.

De student kiest gedurende die laatste jaren dan ook een keuzeatelier dat aansluit bij zijn artistieke identiteit. Dat keuzeatelier verbreedt de werkwijze en slaat bruggen naar andere ateliers. Uiteindelijk is de academie een levend organisme en fungeren de ateliers als organen.

Artistieke werkwijze

Elk atelier heeft zijn specifieke manier van werken. Elke kunstdiscipline profileert zich immers anders en de werkwijze van een atelier hangt daarmee samen. Sommige ateliers bieden een basispakket aan.

Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van een cursus en aansluitende workshops. Een tweede mogelijkheid is het formuleren van opdrachten waaraan telkens een bepaalde termijn wordt toegekend. Deze opdrachtenreeks kan dan doorspekt worden met demonstraties. De opdracht/workshop kan dan fungeren als een moment van gerichte focus. Er wordt

een techniek belicht, een materiaal besproken of een beeldaspect aangebracht. Naargelang de complexiteit van één van die basiselementen wordt een nadruk gelegd.

De student kan echter ook uitgedaagd worden om zelf op de proppen te komen met materiaal. Zo wordt er van bij de aanvang met de identiteit van de student gewerkt en wordt er rekening gehouden met zijn/haar bagage en voorkeuren.

Welke werkwijze ook gehanteerd wordt, elke manier vereist een persoonlijk werkdocument van de studenten. Op die manier kunnen de studenten de leerdoelstellingen achterhalen en eigen beeldende problemen (en de oplossingen) memoriseren. Bovendien kan de student zo reflecteren over het beeldende proces. Die neerslag kan de vorm aannemen van een werkmap of een schetsboek, een notebook of een verzameling foto's en documentatie. De aanleg van zo'n map doet de student groeien in zijn/haar voorkeur voor beelden. Dat bevordert dan weer de persoonlijke benadering van de docent.

Het spreekt voor zich dat elke aanpak doordacht is. De atelierbegeleider doet er immers alles aan om de leerlingen te stimuleren tot een creatief handelen. De docent staat open voor vragen en zorgt voor permanente begeleiding. Hij/zij is altijd beschikbaar. Bovendien tracht de docent de student te benaderen vanuit de begeleidende, promoverende houding. De docent vierde graad is in feite een promotor. Hij zorgt concreet voor aanvullende info bij het werk van de cursist. Zo krijgt de cursist een breder gamma aan niet(of nauwelijks) bewandelde paden aangereikt.

Een belangrijk beeldend principe dat door elke docent wordt gehanteerd, is het leren zien bij het kijken. Deze overtuiging wordt zodanig aangespoord door de docent dat de cursist een open houding aanneemt t.o.v. beeldende experimenten, een kunst actuele en kritische houding durft aan te nemen en eigenzinnige beelden kan creëren.

De leertrajecten per atelier liggen vast. Naast een kortlopende opleiding van 5 jaar kan er voor sommige ateliers gekozen worden voor een langlopend traject van 10 jaar. Waar er expliciet geopteerd wordt voor een kortlopend traject van 5 jaar, heeft dat te maken met de techniciteit van bepaalde opleiding. Het aanbod 'kort of lang' per atelier is gefundeerd op basis van vakspecifieke inhouden en de daaraan gekoppelde organisatie.

Resultaat / Proces

Elke cursist ontwikkelt een persoonlijk artistiek en creatief proces.

Iedere student doorloopt daarom een persoonlijk traject. Gedurende de eerste jaren beperkt dit persoonlijk traject zich (m.b.v. workshops, cursus, opdrachten, leerdoelen,…) tot de individuele verwerking van de vooropgestelde werkwijze van elk atelier. Daarom

is de start van een opleiding een creatief verwerkingsproces (van de techniek en de beeldaspecten) door middel van een waarneembaar onderwerp (al dan niet door de student zelf aangebracht). Vanuit die overtuiging wordt waarnemingstekenen als extra vak binnen vrijwel elke opleiding aangeboden. Voor beginnende cursisten zal de waarneming geoefend worden aan de hand van oefeningen, die qua moeilijkheidsgraad stijgen. Via co-teaching wordt het aanbod van de lessen waarneming gedifferentieerd. Gevorderden krijgen andere opdrachten en een meer individuele aanpak, om de persoonlijke verwerking alle kansen te geven.

Het eigenlijke artistieke en creatieve proces start pas na de eerste twee jaren. Daar wordt letterlijk gevraagd naar een persoonlijk onderwerp, een voorkeur voor materiaal en techniek en een aangepaste focus op één of meer beeldaspecten met betrekking tot de gewenste inhoud van de beelden.

Dat wil niet zeggen dat de beeldende inhoud niet kan groeien. Inhoud is iets wat zich ontwikkelt na voldoende experiment, beeldende evolutie en waarneming.

Zodoende waadt de cursist doorheen een artistieke en creatieve poel die beetje bij beetje persoonlijker wordt en meer gaat aanleunen bij de eigen identiteit. Uiteraard wordt er rekening gehouden met de trajectsnelheid van de cursist; de keuze om een kort- of langlopend traject te volgen.

De weegschaal proces/product is dan ook volkomen in balans. Gedurende de eerste jaren ontstaat er voornamelijk een proces. Daaruit vallen her en der producten te distilleren.

Hoe verder de cursist evolueert, hoe concreter hij zijn doel kan afstemmen op het wezenlijke resultaat of m.a.w., hoe meer de student zijn acties kan kanaliseren om het proces (studies, experimenten,…) te doen uitmonden in een beeldend werkstuk. Deze overtuiging doet de studenten relativeren. Door die relativering overwinnen de studenten beeldende angsten en durven ze voluit te experimenteren.

Het individu / de groep

De atelierdocent is natuurlijk veeleisend. Toch mag ook hier de nodige nuance niet ontbreken. Veeleisend wil zeggen dat de docent rekening houdt met de persoonlijke, fysieke en mentale toestand van de studenten. Een atelier bestaat immers uit diverse karakters en temperamenten. De docent neemt dan ook voortdurend een open houding aan. Deze houding wordt nog versterkt door de tijd die wordt vrijgemaakt voor gezelligheid. Er heerst altijd een open klassikale dialoog en een warme werksfeer. De academie organiseert een gezamenlijk pauzemoment voor alle ateliers. De cursisten komen op die manier op een ongedwongen wijze in contact met andere ateliers en

lopende projecten. Het open gooien van de atelierdeuren garandeert een spontane dialoog.

Een boeiend onderwerp, een leuke invalshoek, een andere benadering kunnen allemaal aansporen tot het beeldend evolueren. Onontbeerlijk is echter de reflectie op het eigen werk en dat van anderen.

De atelierdocent benadert de (proces)resultaten van de studenten kritisch. Hij/zij bezorgt de student altijd de nodige feedback om vervolgens een nieuwe stap te zetten. Gedurende de eerste jaren wordt er (afhankelijk van de werkwijze van het atelier) naast het groepsgesprek uiteraard ook individueel begeleid. De ezels worden gedraaid. Een werkstuk wordt klassikaal besproken of een reeks tekeningen wordt aan een kritische noot onderworpen. Dikwijls gaat het om technische aspecten en het komt bovendien voor dat studenten geconfronteerd worden met problemen waarvan de oplossing inzichten kan bieden voor de hele groep.

Na die eerste jaren wordt er voornamelijk begeleid op basis van persoonlijke gesprekken. Zo kan het inhoudelijke aspect uitgediept worden. Bovendien stelt het de docent in staat om de voorkeur van de student in te schatten en er gepaste en actuele referenties aan toe te voegen.

Kortom, elke atelierdocent tracht zijn atelier dynamisch te begeleiden. De dynamiek kan soms werkelijk zichtbaar zijn, maar wijst vooral op flexibiliteit, een persoonlijke benadering en een efficiënte aanpak.

Een mentaliteit van open deuren past uitstekend bij de actuele cross-over tendens in het hedendaagse kunstlandschap. Vanaf de specialisatie wordt verwacht van de studenten dat ze zich te goed doen aan technieken en experimenten m.b.t. een ander atelier, wat een enorme beeldende verrijking kan zijn.

Beetje bij beetje maakt de student kennis met de werking van het keuzeatelier. Het stimuleert hen om hun eindproject een nieuwe zijtak te geven die misschien de inschrijving in het betreffend keuzeatelier als resultaat heeft.

De Ateliers

Tekenkunst

Het atelier tekenkunst dient als een open werkplaats, een ruimte waar elke tekenaar een tekenkundig onderzoek kan aangaan. De student is vrij een eigen creatief traject uit te

stippelen, ondersteund door de expertise van de atelierleerkracht. Het tekenen op zich vormt de rode draad van het atelier. Alles wordt bovendien duidelijk in werking gesteld om de student een brede artistieke input te bezorgen: naaktmodelsessies gaan met regelmaat door in het atelier, materiaal om stillevens te creëren is altijd voorhanden, het gebruik van multimedia wordt gestimuleerd, cross-over opportuniteiten met andere artistieke disciplines zijn geen uitzondering, maar veeleer de regel, excursies worden trimestrieel georganiseerd.

De tekenaar is in het atelier tekenkunst in de eerste plaats een waarnemer en gaat een onderzoek aan in relatie met de omringende wereld. Tijdens zijn persoonlijke traject verkiest de student de tekenkunst als baken, maar een brede kijk op de beeldende praktijk wordt sterk aangespoord. In functie van de 'tekening' kunnen m.a.w. andere artistieke horizonten verkend worden. De tekenaar aanschouwt, interpreteert en vertaalt zijn impressies op zijn unieke creatieve manier. Dankzij de brede kijk op het atelier tekenkunst, kan deze creatieve vertaling zowel materieel, vormelijk als conceptueel zijn. De atelierleerkracht voorziet dus altijd in een nauwe samenwerking met de andere artistieke ateliers (keramiek, beeldhouwkunst, vrije grafiek,…). De atelierbegeleider creëert daarnaast de gepaste atmosfeer en voorziet gerichte feedback naargelang de persoonlijke evolutie van de tekenaar. Er zijn partiële (groeps-) evaluaties en zelf-evaluaties waarbij de individuele tekenkundige praktijk onder de loep wordt genomen om een kritische blik te ontwikkelen op de beeldende praktijk.

Het traject dat de student doorloopt, evolueert van sterk begeleid naar ondersteunend. De atelierbegeleider schat voortdurend in welke sturing noodzakelijk is om het beeldend proces van de student tekenkunst te stimuleren. Aan het eind van de loopbaan tekenkunst ontstaan sterke creatieve persoonlijkheden met een open kijk op het hedendaagse artistieke veld, die tekenkunst kunnen blijven ontplooien en benutten voor hun verdere beeldende ontwikkeling.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier Tekenkunst:

In het atelier tekenkunst komen volgende extra vakken aan bod naast het s.a.a. tekenkunst.

Kunst en cultuur

In de verschillende ateliers wordt vanaf schooljaar 2018-2019 het vak kunst en cultuur geïntegreerd. Het keuzevak kunst en cultuur vervangt het vak kunstgeschiedenis. Waar kunstgeschiedenis werd gegeven aan alle cursisten van het 1ste en 3de jaar hogere graad buiten de lessen, zullen de lessen kunst en cultuur worden gegeven tijdens de contacturen

in de ateliers zelf. De vakdocent van het specifiek artistiek atelier zal dit vak verzorgen. De verschuiving van een afzonderlijk vak naar het integreren van kunst en cultuur tijdens de lessen heeft een aantal voordelen. Zo zal er een groter aantal cursisten bereikt worden. De cursisten zullen ook intensiever les krijgen omdat ze elk leerjaar van de vierde graad deze kunst en cultuur zullen volgen. De inhoud zal meer toegespitst zijn op het specifieke van het atelier. Dit zowel op historisch als hedendaags vlak.

Vrije grafiek

De keuze voor vrije grafiek als tweede keuzevak is voor de hand liggend. Ten eerste omdat de docent tekenkunst graficus is van opleiding. De technische 'know how' en artistieke inspiratie is dus inherent aanwezig in het atelier. Er werd reeds eerder gewerkt in het grafiek atelier door de cursisten tekenkunst. De combinatie tussen beide ateliers is zeer voor de hand liggend, vermits beide richtingen nauw aansluiten bij elkaar wegens de beeldende elementen waarmee gewerkt wordt. Daarnaast heeft ook elke richting zijn specifieke eigenheid, wat zorgt voor een interessante wisselwerking. Op geregelde tijdstippen zal er ook naar levend model gewerkt worden binnen dit keuzevak.

Grafiekkunst

Vrije grafiek bekleedt binnen het aanbod van verschillende kunstdisciplines in het DKO een unieke plaats.

Ogenschijnlijk sluit Vrije Grafiek het meest aan bij de richting tekenkunst maar heeft door de beeldende elementen waarmee in de grafiek gewerkt wordt, ook een specifieke eigenheid .

De belangrijkste beeldelementen zijn ; de lijn , compositie en vlakverdeling, tonaliteit en grijswaarden, positieve en negatieve vormen .

Vrije Grafiek vereist ook een zekere techniciteit of vaardigheid om de drukvormen die leiden tot het reproduceren van beelden , aan te maken .

Deze basisvaardigheden worden in de eerste twee jaren van de opleiding aangeleerd door middel van gerichte opdrachten. Zowel voor hoogdruk en diepdruk , vlak en doordruk worden een aantal vaardigheden aangeleerd vaak ook in combinatie, naar een door de leraar vooropgesteld thema.

Dit thema wordt eerst door ontwerpschetsen ,eigen beeldbank of digitale beeldenverzameling op een persoonlijk wijze uitgewerkt.

De bedoeling is hier niet de techniek verwerven als een doel op zich maar wel om de leerling voldoende grafische middelen aan te reiken waarbinnen ze kunnen kiezen om

hun eigen verhaal te vertellen . Na de eerste jaren moet ook duidelijk zijn welke grafische technieken het best aansluiten bij de leefwereld, het temperament en de persoonlijkheid van de student.

Gevorderden moeten met de gekozen technieken en onder begeleiding van de vakleraar meer thematisch werken naar een persoonlijke verwerking van beeldende thema's of begrippen. Dit eigen onderzoek kan over de volledige duur van het schooljaar lopen.

Aan het einde van de opleiding stelt de student zelf een thematiek voor en een grafische techniek in functie van het gekozen onderwerp . Zijn onderzoek leidt naar een boeiende voorstelling op de eindjurering.

De specialisatie biedt de cursist de kans om op een eigen wijze uitdrukking te geven aan wat hij zelf wil 'verbeelden' . Hier wordt een keuzeatelier gekozen. Er ontstaat een zeer persoonlijk traject dat in het laatste jaar van de specialisatie op een aantrekkelijke wijze aan een externe jury wordt gepresenteerd.

Extra vakken in de grafiekkunst:

In het atelier grafiekkunst komen volgende extra vakken aan bod naast het s.a.a. grafiekkunst.

Kunst en cultuur

In de verschillende ateliers wordt vanaf schooljaar 2018-2019 het vak kunst en cultuur geïntegreerd. Het keuzevak kunst en cultuur vervangt het vak kunstgeschiedenis. De lessen kunst en cultuur worden gegeven tijdens de contacturen in het atelier. De vakdocent van het specifiek artistiek atelier zal dit vak verzorgen. De verschuiving van een afzonderlijk vak kunstgeschiedenis naar het integreren van kunst en cultuur tijdens de lessen heeft een aantal voordelen. Zo zal er een groter aantal cursisten bereikt worden. De cursisten zullen ook intensiever les krijgen omdat ze elk leerjaar van de vierde graad deze kunst en cultuur zullen volgen. De inhoud zal meer toegespitst zijn op het specifieke van het atelier. Dit zowel op historisch als hedendaags vlak.

Waarnemingstekenen

Het vak waarnemingstekenen is de basis van elke opleiding in de beeldende kunsten. Het kunnen tekenen naar waarneming vormt de basis van elke richting. In de meeste ateliers zal dan ook waarnemingstekenen worden opgenomen als keuzevak. Waar er voorheen, net zoals bij kunstgeschiedenis, een aanvullend vak waarnemingstekenen werd aangeboden, zal dit vak worden geïntegreerd in de specifiek artistieke ateliers vanaf het schooljaar 2018-2019.

Het accent ligt op de waarneming in al zijn facetten. Inspiratiebronnen zijn de natuur, stillevens, fotomateriaal…maar ook meer abstracte benaderingen kunnen het onderwerp van de opdracht uitmaken. Er zal ook tijdens dit keuzevak ruimte en tijd zijn om te tekenen naar levend model. Er wordt bewust en intens gekeken: verhoudingen zien, volumeweergave door licht-donkercontrast, aandacht schenken aan de lijnvoering, diepte weergeven, gevoel voor ordening ontwikkelen…

Schilderkunst 1

In het atelier schilderen 1 zoeken wij via alle beschikbare middelen en technieken een eigen artistieke identiteit.

De schilderkundige technieken en artistieke methoden brengen inzicht: van de kunstgeschiedenis tot hedendaagse populaire iconen.

Naast de waarneming, gaat de aandacht evenzeer naar de inhoudelijke aspecten van het werk. Je werkt begeleid aan een eigen thema. Als het maar 'spreekt', als het maar knipoogt en grijnst tegelijk.

Dynamiek en een boeiende diversiteit vertalen zich in een eigen schriftuur.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier Schilderkunst I:

In het atelier schilderkunst I komen volgende extra vakken aan bod naast het s.a.a. schilderkunst.

Kunst en cultuur

In de verschillende ateliers wordt vanaf schooljaar 2018-2019 het vak kunst en cultuur geïntegreerd. Het keuzevak kunst en cultuur vervangt het vak kunstgeschiedenis. De lessen kunst en cultuur worden gegeven tijdens de contacturen in het atelier. De vakdocent van het specifiek artistiek atelier zal dit vak verzorgen. De verschuiving van een afzonderlijk vak kunstgeschiedenis naar het integreren van kunst en cultuur tijdens de lessen heeft een aantal voordelen. Zo zal er een groter aantal cursisten bereikt worden. De cursisten zullen ook intensiever les krijgen omdat ze elk leerjaar van de vierde graad deze kunst en cultuur zullen volgen. De inhoud zal meer toegespitst zijn op het specifieke van het atelier. Dit zowel op historisch als hedendaags vlak.

Waarnemingstekenen

Het vak waarnemingstekenen is het startpunt van de artistieke expressie. Het kunnen tekenen naar waarneming vormt de basis van elke richting. In de meeste ateliers zal dan ook waarnemingstekenen worden opgenomen als keuzevak. Waar voorheen een

aanvullend vak waarnemingstekenen werd aangeboden, zal dit vak worden geïntegreerd in de specifiek artistieke ateliers vanaf het schooljaar 2018-2019.

Het accent ligt op de waarneming in al zijn facetten. Inspiratiebronnen zijn de natuur, stillevens, fotomateriaal…maar ook meer abstracte benaderingen kunnen het onderwerp van de opdracht uitmaken. Er zal ook tijdens dit keuzevak ruimte en tijd zijn om te schilderen naar levend model. Er wordt bewust en intens gekeken: verhoudingen zien, volumeweergave door licht-donkercontrast, aandacht schenken aan de lijnvoering, diepte weergeven, gevoel voor ordening ontwikkelen…

Schilderkunst 2

INHOUD EN ZELFSTANDIGHEID, GEKOPPELD AAN KUNSTHISTORISCHE EN HEDENDAAGSE LINKEN.

Beginnende leerlingen worden direct vanuit een opgedragen oefening geconfronteerd met eigen gebreken en fouten, zowel in keuze van onderwerpen als in een gebrek aan technisch vermogen.

Deze confrontatie is voor de leerling een vertrekpunt om te begrijpen dat een eigen schriftuur of persoonlijke kenmerken slechts stap voor stap gerealiseerd kunnen worden vanuit dit falen. (Trial and error, experiment)

Enkel door dit te ondervinden (technisch en inhoudelijk experiment) kan een cursist schilderkunst begrijpen waarom zij of hij bepaalde stappen zet die schilderkunst maakt tot wat schilderkunst is, om zo stilaan het pad te verlaten van pure weergave naar een beeld op zich, een persoonlijke begrijpbare, inhoudelijke taal die afstand doet van imiteren van de werkelijkheid ook al blijft deze zichtbaar.

Verwijzingen naar kunsthistorie en hedendaagse kunst zijn noodzakelijk om cursisten in zo'n korte tijd tot een resultaat te laten komen in vergelijking met bestaande kunstenaars die hun ontwikkeling meestal over een veel grotere en intensere periode kunnen spreiden.

Daarbij worden de cursisten vertrouwd gemaakt met beeldende begrippen als kleur, compositie, vorm, lijn, perspectief, textuur,.....en dat met eigen materiaal keuze.

Deze stappen leiden in de latere jaren van het atelier naar een zelfstandig werken om te resulteren in een eigen artistiek project.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier Schilderkunst II:

In het atelier schilderkunst II komen volgende extra vakken aan bod naast het s.a.a. schilderkunst:

Kunst en cultuur

In de verschillende ateliers wordt vanaf schooljaar 2018-2019 het vak kunst en cultuur geïntegreerd. Het keuzevak kunst en cultuur vervangt het vak kunstgeschiedenis. De vakdocent van het specifiek artistiek atelier zal dit vak verzorgen. De verschuiving van een afzonderlijk vak naar het integreren van kunst en cultuur tijdens de lessen heeft een aantal voordelen. Zo zal er een groter aantal cursisten bereikt worden. De cursisten zullen ook intensiever les krijgen omdat ze elk leerjaar van de vierde graad deze kunst en cultuur zullen volgen en niet enkel tijdens hun 1ste en 3de leerjaar. De inhoud zal meer toegespitst zijn op het specifieke van het atelier. Dit zowel op historisch als hedendaags vlak.

Waarnemingstekenen

Het vak waarnemingstekenen is het startpunt van de artistieke expressie. Het kunnen tekenen en schilderen naar waarneming vormt de basis. In de meeste ateliers zal dan ook waarnemingstekenen worden opgenomen als keuzevak. Waar er voorheen, net zoals bij kunstgeschiedenis, een aanvullend vak waarnemingstekenen werd aangeboden, zal dit vak worden geïntegreerd in de specifiek artistieke ateliers vanaf het schooljaar 2018-2019.

Het accent ligt op de waarneming in al zijn facetten. Inspiratiebronnen zijn de natuur, stillevens, fotomateriaal…maar ook meer abstracte benaderingen kunnen het onderwerp van de opdracht uitmaken. Er wordt bewust en intens gekeken: verhoudingen zien, volumeweergave door licht-donkercontrast, aandacht schenken aan de lijnvoering, diepte weergeven, gevoel voor ordening ontwikkelen…

Beeldhouwen en ruimtelijke kunst

Beeldhouwen en ruimtelijke kunst is een kunst van grenzeloze ruimtelijke mogelijkheden. Het vereist verschillende ruimten, elk beeldhouwwerk stelt in dit opzicht zijn eigen eisen. De discipline beeldhouwen heeft zich immers ontwikkeld in verschillende richtingen. Het drukt zich uit met een verscheidenheid aan hulpmiddelen in een waaier van edele, traditionele en ongewone materialen. Beeldhouwen en ruimtelijke kunst is niet enkel daad en product maar ook idee en onderzoek. Het doet beroep op verbeelding en beïnvloedt ons denken. Ideeën en discussies met anderen moeten leiden naar een geïnspireerde voedingsbodem van waaruit relevant kan gedacht en gewerkt worden. Vorm kan op verschillende wijze tot stand komen: opbouwen, wegnemen, assembleren, stapelen, insnoeren, binden….

Oefeningen zullen er vooral op gericht zijn de relatie tussen technieken en materialen te ontdekken en hun mogelijkheden te exploreren. Door een grotere kennis van materiaal en techniek kan men zich gemakkelijker uitdrukken en zo inzicht krijgen in de materiële wetmatigheid van de grondstof, mogelijkheden en beperkingen. Er wordt gestreefd naar een eigen denk- en handelwijze, waarin het experiment een ruime plaats moet krijgen.

Aan de hand van klassikale en/of individuele oefeningen of demonstraties kan de cursist bepaalde technieken aanleren die het mogelijk moeten maken deze techniek (zelfstandig) toe te passen en inzicht te verwerven over basistechnieken en basisaspecten die bij het uitvoeren een rol spelen.

Doordat het grote arsenaal van beeldende middelen op ongelimiteerde wijze kan uitgebreid worden is het mogelijk in een korte tijdspanne het ruime gebied van de beeldhouwkunst te behandelen. Door middel van een individueel oefenprogramma kan men de persoonlijke interesses, ideeën van de cursisten naar een geïnspireerde voedingsbodem leiden.

Het verwerven van inzicht in de relatie tussen beeldhouwen en ruimtelijke kunst en andere disciplines is onontbeerlijk door het feit dat een werk soms niet meer onder de noemer van één discipline te plaatsen valt.

In de specialisatie hebben de cursisten reeds voldoende basiskennis. De persoonlijke inzet moet primeren. De specialisatie biedt de mogelijkheid om te groeien naar een artistieke persoonlijkheid. De eigenheid van de cursist en de persoonlijke zienswijze zal bewust gecombineerd worden met materiaalkeuze. Zo ontstaat er een symbiose tussen vorm, materiaal en inhoud, die zal leiden tot een afgewerkt resultaat.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier Beeldhouwen en ruimtelijke kunst:

In het atelier beeldhouwen en ruimtelijke kunst komen volgende extra vakken aan bod naast het s.a.a. beeldhouwen en ruimtelijke kunst:

Kunst en cultuur

In de verschillende ateliers wordt vanaf schooljaar 2018-2019 het vak kunst en cultuur geïntegreerd. Het keuzevak kunst en cultuur vervangt het vak kunstgeschiedenis. De vakdocent van het specifiek artistiek atelier zal dit vak verzorgen. De verschuiving van een afzonderlijk vak naar het integreren van kunst en cultuur tijdens de lessen heeft een aantal voordelen. Zo zal er een groter aantal cursisten bereikt worden. De cursisten zullen ook intensiever les krijgen omdat ze elk leerjaar van de vierde graad deze kunst en cultuur zullen volgen. De inhoud zal meer toegespitst zijn op het specifieke van het atelier. Dit zowel op historisch als hedendaags vlak.

Waarnemingstekenen

Waarnemen is het startpunt van de artistieke expressie. Het kunnen boetseren naar waarneming vormt de basis. In de meeste ateliers zal dan ook waarnemingstekenen worden opgenomen als extra vak.

Het accent ligt op de waarneming in al zijn facetten. Inspiratiebronnen zijn de natuur, stillevens, fotomateriaal…maar ook meer abstracte benaderingen kunnen het onderwerp van de opdracht uitmaken. Er zal binnen het atelier op wekelijkse basis ruimte en tijd zijn om te werken naar levend model. Er wordt bewust en intens gekeken: verhoudingen zien, volumeweergave, boetseertoets, gevoel voor ordening ontwikkelen…

Keramiekkunst

In het atelier keramiekkunst leren we op een heel persoonlijke manier de ruimere context van keramiek kennen en onderzoeken. Zowel de beeldende mogelijkheden die tot het domein van de beeldende kunst horen (atelier “klei en expressie”) als de toegepaste mogelijkheden die we kennen in de wereld van design (atelier “klei en object”).

Aanvankelijk concentreren we ons op het ontdekken en oefenen van de basis opbouw- en afwerkingstechnieken tijdens aangekondigde workshops.

In het atelier “klei en expressie” beginnen we op een ontspannen en speelse manier met knijpvormen en duimpotjes om dan later te leren opbouwen met rollen en platen. Als afwerkingstechnieken leren we texturen aanbrengen, terra sigillata, slib, sinterengobe en glazuur.

In het atelier “klei en object” zullen we ons buigen over de technieken op de draaischijf en aanverwante technieken van het draaien van modellen. Verder onderzoeken we het werken met giet- en instampeermallen. Daarnaast passen we ook verschillende afwerkingstechnieken toe.

Na verloop van tijd krijgen de studenten alle ruimte en tijd om hun eigen ideeën en visies te onderzoeken en uit te werken om af te studeren met persoonlijk werk. We zetten sterk in op experiment en onderzoek! Ook zijn er elk jaar projecten om het atelier constant te vernieuwen en boeiend te houden; voorbeelden hiervan zijn glazuurstudies en het onderzoeken van alternatieve stooktechnieken zoals Raku en reductiestook in de gasoven.

Daarnaast proberen we actuele en relevante tentoonstellingen te bezoeken.

Atelier “klei en expressie”;

In dit atelier leggen we de nadruk op experiment en onderzoek om tot werken te komen die eerder tot de beeldende kunst behoren. Er is zeker ook ruimte om vakoverschrijdend te werken.

Atelier “klei en object”;

In dit atelier worden materialen en technieken onderzocht om tot werken te komen die we kennen in de wereld van de vormgeving en design. Dit kan gaan van experiment, waarin we de functionaliteit in vraag stellen tot producten klaar voor alledaags gebruik.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier Keramiekkunst:

In het atelier keramiekkunst komen volgende extra vakken aan bod naast het s.a.a. keramiekkunst:

Kunst en cultuur

In de verschillende ateliers wordt vanaf schooljaar 2018-2019 het vak kunst en cultuur geïntegreerd. Het vak kunst en cultuur vervangt het vak kunstgeschiedenis. De vakdocent van het specifiek artistiek atelier zal dit vak verzorgen. De verschuiving van een afzonderlijk vak kunstgeschiedenis naar het integreren van kunst en cultuur tijdens de lessen heeft een aantal voordelen. Zo zal er een groter aantal cursisten bereikt worden. De cursisten zullen ook intensiever les krijgen omdat ze elk leerjaar van de vierde graad deze kunst en cultuur zullen volgen. De inhoud zal meer toegespitst zijn op het specifieke van het atelier. Dit zowel op historisch als hedendaags vlak.

Ontwerpschetsen

Het vak ontwerpschetsen kan gezien worden als een praktisch en inspirerend hulpmiddel binnen de ambachtelijke en ontwerpende ateliers. Het ontwerptekenen is een onderdeel van het ontwerpen en creëren van voorwerpen. Dit van keramische voorwerpen tot vrij artistieke vormen. Het ontwerptekenen zorgt ervoor dat de cursist voor aanvang van de praktische uitwerking nadenkt over het ontwerp in de technische zin. Het tekenen van het ontwerp stelt de cursist in staat om op voorhand na te denken over vormstudie, vormfamilie, afwerkingstechnieken, decoratie, artistieke expressie.

Schilderkunst III en projectatelier voor mensen met een mentale beperking

We werken in deze ateliers aan een visie op kunsteducatie waarin het begrip kwaliteit niet enkel wordt uitgedrukt in artistieke termen, maar ook in termen van individuele ontplooiing. Maatschappelijke cohesie en kwaliteit van proces, zowel creatief als sociaal, zijn daarbij van belang. Om dit te verwezenlijken is een aanpak op maat vereist, waarbij van bij de aanvang een vertrouwde, veilige omgeving wordt gecreëerd zodat elk cursist zich goed in zijn vel voelt. Vanuit dit geruststellende klimaat werkt men aan de beeldende vorming: stapsgewijs wordt hun wereld opengetrokken, hun waarneming in al zijn facetten verrijkt. Hun natuurlijke spontaneïteit, de geheel eigen expressie en vocabularium worden samen gebracht met het “nieuwe”. Wat logisch voor hen lijkt, wordt ook druppelsgewijs doorbroken zodat hun beeldtaal resulteert in een unieke uitdrukking van hun zijn. Er kan concreet vertrokken worden vanuit klassikale opdrachten die dan oneindig gedifferentieerd worden en/of er wordt rechtstreeks uit hun verbeelding geput. Steeds met respect, maar ook telkens met het oog op evolutie, verandering.

Ontplooiing in al zijn facetten, het WAK focust niet op hun beperkingen, maar op wat ze WEL kunnen. Deze bijzondere mensen worden elk op zich als volwaardige individuen begeleid in hun proces, een proces welke uitdrukking het ook mag hebben: steeds op hoog artistiek niveau.

Extra vak geïntegreerd in het atelier Schilderkunst III en het projectatelier:

Waarnemingstekenen

Het vak waarnemingstekenen is het startpunt van de artistieke expressie. Het tekenen naar waarneming is hier bedoeld als de unieke en eigen weergave op het platte vlak van wat men gezien en ervaren heeft. In tegenstelling tot de meeste ateliers zal het werken

naar waarneming niet resulteren in natuurstudies waar vorm- en verhoudingen gemeten worden. De bedoeling van de waarneming is de beleving te intensiveren, om van daaruit verder te evolueren naar expressie. De zoektocht naar een uniek en hoogst persoonlijk resultaat is hier de doelstelling bij het waarnemen.

De begeleiding is er dan ook op gericht zoveel mogelijk alle zintuigen te stimuleren. Naast de visuele waarneming is er bijzondere aandacht voor het tactiele. Inspiratiebronnen zijn allerhande realia die in de klas gebracht worden. Maar ook op locatie, in de natuur, op de boerderij, aan zee of in het museum kan er gewerkt worden.

Extra vak geïntegreerd in het Projectatelier:

Expressie

Cursisten met een mentale beperking hebben een geheel eigen leef- en belevingswereld. De begeleiding is erop gericht om de persoonlijke expressieve mogelijkheden van elke cursist zo professioneel mogelijk te ondersteunen. De leerkracht kiest die didactische werkvormen en technieken die het meeste kansen biedt tot gevarieerde uitdrukkingsmiddelen. Alle technieken kunnen daarbij aangewend worden. Het spreekt voor zich dat er domein overschrijdend gewerkt kan worden: dansen, musiceren, drama en beeld

Het integreren van die domeinen is haast vanzelfsprekend te noemen, gezien de specifieke mogelijkheden van de cursisten met een mentale beperking.

De kunstmatige opsplitsing binnen het muzische is bij hen geen vanzelfsprekendheid. Dat biedt boeiende kansen, om op andere dan intellectuele wijze, tot authentieke artistieke uitdrukkingen te komen.

Modeontwerp

Inspiratie is de kiem van elke artistieke uiting. In het atelier modeontwerp leert de student deze bezieling, als een beeldend kunstenaar, te vertalen naar een dynamische representatie van zijn persoonlijke, artistieke visie. Tijdens de opleiding krijgen de meest vluchtige impressies stapsgewijs vorm, textuur, kleur en betekenis. De student bouwt gaandeweg aan een individueel modebeeld waarin sfeer, smaak en schoonheid synchroon en in synergie optreden.

Het menselijk lichaam vormt de basis van elke vestimentaire vormgeving. Door het tekenen naar levend model, binnen het vak **waarnemingstekenen**, krijgt de student inzicht in de opbouw en de structuur van het lichaam. De wetenschap hoe de menselijke

vorm wordt bepaald en functioneert, stelt de student in staat het lichaam aan te kleden en/of te manipuleren.

Via lessen **kunst en cultuur** krijgen de cursisten een overzicht van de kostuumgeschiedenis, ontdekt de student voorbeelden van schoonheidsidealen die tijd- en/of cultuurgebonden zijn. De nadruk ligt hierbij op het silhouet, wiens vorm niet alleen wordt bepaald door kleding, maar tevens door accessoires, haardracht en eventueel make-up. Hedendaagse Haute-Couture en avant-garde mode worden tevens belicht.

De student toetst zijn eigen referentiekader aan deze nieuwe indrukken en treedt daarbij in dialoog met de docent en met zichzelf. Hij poogt zijn grenzen en deze van het medium af te tasten en te verleggen.

Aan de hand van **ontwerpschetsen**, documentatie- en/of ander beeldmateriaal bouwt de student de silhouetten uit die hij wil concretiseren. Deze worden gerealiseerd door middel van patroonteken- en moulagetechnieken of styling. Door te experimenteren met vorm en volume ontwikkelt de student inzicht in verhoudingen en structuren. Kledingstukken krijgen een nieuw doel en/of betekenis binnen de beoogde collectie, die een geïnspireerd beeldend geheel vormt.

In het atelier modetechniek maakt de student kennis met mode als metier. Mode wordt hier als een ambacht benaderd en vakmanschap staat daarin centraal. Kledingstukken worden geheel ontleed en vanuit het niets opgebouwd. Patroontekenen en modelleren vormen daarvoor de basis.

Aan de hand van een technisch systeem leert de student om voor verschillende lichaamstypes een patroon te tekenen dat de hoeksteen vormt voor ieder kledingstuk in elke maat. De rok, het corsage, de jurk, de broek, … worden intensief doorgelicht in hun vele uiteenlopende vormen.

Door middel van mouleer- en modelleertechnieken waarbij rechtstreeks met stof op een paspop wordt gedrapeerd, leert de student in drie dimensies te werken en te denken.

Daarnaast wordt de student verzocht onderzoek te doen naar vernieuwende manieren om kledingstukken in elkaar te zetten; door bijvoorbeeld op een originele manier een mouw of een zak in te zetten, op een bijzondere manier een kraag te doen omslagen of op een onconventionele manier een split te plaatsen.

In het atelier modetechniek ontpopt de student zich tot een waar stielman.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier Modeontwerp:

In het atelier komen volgende extra vakken aan bod naast het s.a.a. modeontwerp:

- Kunst en cultuur
- Waarnemingstekenen/ontwerpschetsen

Modeontwerp: Lederaccessoires

In het atelier modeontwerp lederaccessoires leert de cursist de ambachtelijke technieken te combineren met moderne vormgeving. Stapsgewijs gaat de cursist van ontwerp, naar patronen, naar materialen, naar realisatie en presentatie, met behulp van de basis realisatietechnieken. Het uitbouwen van onderlinge verhoudingen, collectie ontwerp en presentaties worden tijdens de eerste jaren als fundering aangereikt. Later wordt de moeilijkheidsgraad aangescherpt en zoekt de cursist de eigen identiteit. Zeer diverse realisaties evolueren naar een eigen stijl en finaliseren in een eindcollectie.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier modeontwerp lederaccessoires:

Kunst en cultuur

In de verschillende ateliers wordt vanaf schooljaar 2018-2019 het vak kunst en cultuur geïntegreerd. Het keuzevak kunst en cultuur vervangt het vak kunstgeschiedenis. De vakdocent van het specifiek artistiek atelier zal dit vak verzorgen. Kunst en cultuur, geïntegreerd tijdens de lessen zelf, heeft een aantal voordelen. De cursisten zullen intensiever les krijgen omdat ze elk leerjaar van de vierde graad deze kunst en cultuur zullen volgen. De inhoud zal meer toegespitst zijn op het specifieke van het atelier; dit zowel op historisch als hedendaags vlak.

Ontwerpschetsen

Het keuzevak ontwerpschetsen kan gezien worden als een praktisch en inspirerend hulpmiddel binnen de ambachtelijke en ontwerpende ateliers. Het ontwerptekenen is een onderdeel van het ontwerpen en creëren van voorwerpen. Het ontwerptekenen zorgt ervoor dat de cursist voor aanvang van de praktische uitwerking nadenkt over het ontwerp in de technische zin. Het zoekend schetsen stelt de cursist in staat om op voorhand na te denken over vorm, deelvormen, details, kleur, vlakverdeling, afwerking,…

Kunstambacht Boekkunst/ boekbinden

SYMBIOSE KUNST EN AMBACHT, EVENWICHT - SCHOONHEID CENTRAAL

In het atelier boekkunst worden de oude boekbindtechnieken in volmaakte harmonie gebracht met een mooie hedendaagse vormgeving. Het is een opleiding die het artistieke en het technische hand in hand laat gaan. Bindingen en technieken worden geselecteerd in functie van het artistieke beeld. Dat houdt onder meer bindwijzen in die mooi open liggen, zowel uit het hedendaagse als uit de klassieke ambacht. O.a. register, concertina en Jean De Gonet komen uitgebreid aan bod. Er wordt gestreefd naar een samenbrengen van werelden: symbiose tussen ambacht-kunst, klassiek-hedendaags. Het atelier wordt tevens opengetrokken in de ruime waaier van beeldende mogelijkheden die de academie rijk is: zo wordt bekledingsmateriaal bewerkt, beschilderd en bedrukt met grafische technieken. Naast het klassieke leder waar de diverse verguldtechnieken van blinddruk, aanlegwerk en oplegwerk worden op toegepast, wordt er op allerlei manieren geëxperimenteerd met en gecombineerd met textiele materialen, collages worden samen gevoegd in het lederatelier, mogelijkheden worden onderzocht om grafische processen over te brengen op leder, transfers en foto's op linnen…de cross-overs vanuit het atelier boekkunst zijn eindeloos.

In de eerste jaren vertrekt men vanaf nul. De aanvang omvat het prille begin met het bekleden van borden, naaien en verlijmen. Druktechnieken met beeld en tekst komen aan bod, diverse collagetechnieken, bewerking van bekledingsmateriaal. Er wordt een hele ruime waaier van technieken aangeboden. Alles wordt heel stapsgewijs aangeleerd, via workshops, klassikale demonstraties en individuele begeleiding. Tevens ontvangt elke cursist een syllabus. Gaandeweg ontstaat er een technische differentiatie, er wordt opgesplitst in deelgroepen doorheen de verschillende jaren. Er wordt rekening gehouden met het eigen tempo en verwerking.

Tegelijk wordt gefocust op een sterke vormgeving in kleur, compositie, materiaal en typografie. Alle beeldende mogelijkheden worden onderzocht.

Daarbij is de ontplooiing van het eigen zelf enorm essentieel, via constructieve dialogen wordt de innerlijke wereld van elke cursist verkend en geïntegreerd in de eigen projecten. En zo worden gaandeweg de eigen keuzes gemaakt in functie van de inhoud en leert men te vertrekken vanuit het ontwerp. Alle stappen van het proces worden doorlopen in de tot stand koming van het boek(object) en men krijgt een rijke voedingsbodem om te komen tot een eigen manier van "bundelen". Het begrip "bundelen" wordt uiteindelijk zo sterk verruimd dat dit voor sommigen resulteert in een geheel nieuwe objectvorming die

het vastomlijnde beeld van het boek verlaat, voor anderen betekent het juist een verfijning, een uitpuring van de binding die o.a. vorm krijgt in het kunstenaarsboek dat alle aspecten in harmonie verenigt.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier Kunstambacht Boekkunst:

In het atelier boekkunst komen volgende extra vakken aan bod naast het s.a.a. boekkunst:

Kunst en cultuur

In de verschillende ateliers wordt vanaf schooljaar 2018-2019 het vak kunst en cultuur geïntegreerd. Het keuzevak kunst en cultuur vervangt het vak kunstgeschiedenis. De vakdocent van het specifiek artistiek atelier zal dit vak verzorgen. De inhoud zal toegespitst zijn op het kunstambacht boekkunst/boekbinden, maar ook 'papier' komt uitgebreid aan bod; dit zowel op historisch als hedendaags vlak.

Waarnemingstekenen

Het vak waarnemingstekenen is het startpunt, de basis binnen elke artistieke opleiding. In de meeste ateliers zal dan ook waarnemingstekenen worden opgenomen als keuzevak. Dit vak wordt geïntegreerd in de specifiek artistieke ateliers vanaf het schooljaar 2018-2019.

Het accent ligt op de waarneming in al zijn facetten. Inspiratiebronnen zijn de natuur, stillevens, fotomateriaal…maar ook meer abstracte benaderingen kunnen het onderwerp van de opdracht uitmaken. Vanuit de waarnemingsoefeningen wordt de stap gezet naar stilering, motief, fries en grond. Ook onderzoek naar grafische verwerking van structuren en texturen komen aan bod. De waarneming gaat steeds vooraf aan 'decoratie' om tot een sterke vormgeving te komen.

Fotokunst

In het atelier fotokunst doorloopt de student verschillende fases. In het begin van de opleiding gaat de aandacht vooral uit naar het eigen maken van de techniek. Aan de hand van praktische oefeningen worden stap voor stap de weg gelegd naar een meer creatieve invulling van de opleiding. Dit alles wordt in een bredere context geplaatst door op regelmatige tijdstippen te kijken wat er gebeurt in de hedendaagse fotokunst.

In de eerste jaren werken de studenten rond opnames waarin alles in 1 beeld vervat zit. Later worden ze aangemoedigd om in een reeks foto's een verhaal te vertellen. De

volgende stap is het eigen werk leren presenteren in verschillende modi, van micro presentatie tot ruimtelijke installaties. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de student leert om over een langere periode een fotografisch thema uit en af te werken, met oog voor esthetische en morele imperatieven.

Digitale fotografie is veel meer dan het doorlopen van een technische camera handleiding. Gevoeligheid voor compositie, licht zijn evenzeer belangrijk. Een bepaalde cameratechniek en gevoeligheid zijn noodzakelijk verbonden met de keuze van het onderwerp. Tot dit inzicht moet de student komen wil hij voor een toeschouwer een betekenis overbrengen.

Het aanbod gaat verder dan enkel digitale fotografie. Met de algemene heropleving van de analoge fotografie is het noodzakelijk bepaalde technieken aan te leren; camera obscura bouwen, doka technieken die het digitale veld verruimen. Hierbij worden historische procedés aangeleerd om te laten aanvoelen wat het was een fotograaf te zijn anno 1830.

Extra vakken geïntegreerd in het atelier Fotokunst:

In het atelier fotokunst komen extra vakken aan bod naast het s.a.a. fotokunst:

Kunst- en cultuurfilosofie

Het keuzevak kunst en cultuurfilosofie vervangt het vak kunstgeschiedenis. De vakdocent van het specifiek artistiek atelier zal dit vak verzorgen.

Vermits de vakleerkracht van de richting fotokunst een masterdiploma wijsbegeerte heeft behaald is het keuzevak Kunst- en cultuurfilosofie een opportuniteit. Vanuit de kennis van de docent zal het de fotokunst en kunstgeschiedenis in het algemeen door een filosofische bril verkend worden.

Video- en filmkunst

Deze keuze is voor de hand liggend wegens de nauwe verwantschap tussen beide kunstvormen. Vaak worden beide richtingen al gecombineerd. Met dit keuzevak zal er intensiever en gerichter gewerkt worden aan bewegende beelden en de technische expertise die hierbij van belang is. Dit keuzevak zorgt voor een interessante cross-over tussen beide media.

Cross- over project

Om tegemoet te komen aan de vraag om verschillende ateliers te kunnen combineren en op die manier een persoonlijk project uit te werken, is er een cross-over project mogelijk.

Er wordt geopteerd om maximum 2 ateliers te kiezen. Enkel cursisten die de startcompetenties bezitten kunnen zich daarvoor inschrijven. September wordt beschouwd als een intake periode. Deze startcompetenties worden getoetst in de loop van de vierde week van september. De cursisten bespreken een projectvoorstel met de mentor. Er wordt verwacht dat zij een idee kunnen concretiseren, over artistieke/beeldende mogelijkheden beschikken, een referentiekader kunnen opbouwen en in dialoog treden.

De volgende ateliers kunnen deel uitmaken van de cross-over projecten:

Schilderkunst 1 en 2, tekenkunst, grafiekkunst, beeldhouwen en ruimtelijke kunst, fotokunst, boekkunst en keramiek.

De mentor coördineert de projecten; hij/zij staat in voor de conceptbegeleiding. Periodiek zal de cursist zijn project voorleggen en bespreken. De atelierleerkrachten voorzien in de technische en beeldende ondersteuning van het concept. Op regelmatige tijdstippen is er overleg tussen de mentor en de beide atelierleerkrachten.

In het cross-over project komen geen extra vakken aan bod naast het s.a.a. van de twee ateliers.

Beeldende en audiovisuele cultuur (Kunstexploratie)

Via drie wegen leren we kijken naar kunst:

Weten: de kunst- en cultuurgeschiedenis

Doen: de kunstenaar en het atelier

Zien: het museum- en tentoonstellingsbezoek

De cursus richt zich tot mensen die geboeid zijn door kunst maar niet als actief kunstenaar aan de slag willen gaan. De opleiding beeldende en audiovisuele cultuur wordt elk jaar opgevat als een drieluik:

Eerst de kunstgeschiedenis. Wat kunnen schilderijen, sculpturen, gebouwen,… ons vertellen over vroeger en nu? Daarbij wordt kunst ook plastisch benaderd. Met andere woorden we leren de beeldende taal kennen, het alfabet waarvan kunst zich bedient. Dit luik wordt thematisch opgebouwd via verschillende verhalen die niet noodzakelijk chronologisch op elkaar aansluiten.
Enkele voorbeelden: beeldhouwkunst in een hedendaags perspectief, Spaanse schilderkunst door de eeuwen heen, moderne of postmoderne architectuur, schilders van de Leie,…

Bij het tweede luik stappen we de wereld in: tentoonstellingen, musea, kunstmanifestaties zoals Beaufort, kunstcollecties, stadswandelingen, …
We bieden een divers pakket aan via bezoeken die al dan niet gelinkt zijn aan het historische luik.

Tenslotte bekijken we de praktische kant van de kunst. Atelierbezoek in de academie, eventueel met kleine praktische oefeningen, leert ons de opbouw van een schilderij, de techniek van de grafiek, het beeldhouwen beter begrijpen.

4.4 Schoolconcept

WAK - kunst- en cultuureducatie betekent:

- Niet enkel tijdens de lessen en atelierwerking in de academie maar tevens door een boeiende samenwerking met andere externe culturele actoren en scholen.
- Door tentoonstellingen in de Gaanderij van de academie met werk van cursisten, leerkrachten en/of collega's van andere academies.
- Daardoor wordt (zelf)evaluatie duidelijker en kunnen de studenten onderling elkaars werk beter bekijken en bespreken.
- Door het houden van voldoende algemene personeelsvergaderingen waar een ruime agenda met varia en vragen aan bod komt en door "vakvergaderingen" waar de collegae van bepaalde graden eventueel in groepen vergaderen en overleggen via de respectieve coördinatoren.
- Door het inrichten van lessen buiten de ateliermuren, bv: tekenen in de natuur, musea.
- Door het inrichten van lezingen, workshops, uitnodigen van gastleraar.
- Door deelname aan de "DAG DKO", WAK weekend met tal van activiteiten en doe-opdrachten voor kinderen.
- Door bezoek aan belangrijke tentoonstellingen in binnen –en buitenland, musea en kunstevenementen, ook in samenwerking met andere academies. Organiseren van verrijkende cultuurreizen (vaak in atelierverband).
- Door ruime verspreiding van kunstinfo in papieren versie en digitaal (affiches, flyers, catalogi), briefwisseling, mail, nieuwsbrief en relevante info i.v.m. navorming en boeiende cursussen.
- Door veelvuldig en open contact tussen de collegae onderling, tussen directie en leraars, tussen personeel en secretariaat, maximale communicatie tussen leraars en leerlingen, door regelmatig belangstellend

bezoek van de directie aan de verschillende ateliers en door voldoende contacten van directie met studenten en ouders.

- Door goede contacten te onderhouden met het schoolbestuur, de diverse gemeentediensten, cultuurinstellingen en het onderwijs.
- Door nieuwe inzichten, technieken en experimenten een kans te geven en in de mate van het mogelijke toe te passen.
- Door voldoende zelfevaluatie, functioneringsgesprekken en een blijvend streven naar kwaliteitsverbetering.

Slot

De missie van een academie bestaat erin de cursisten zo goed mogelijk individueel en socialiserend te begeleiden en bepaalde drempels of remmingen te helpen overwinnen zodat de creativiteit en de daadkracht m.b.t. het gekozen atelier kunnen vrijkomen.

Het eigenlijke doel van de WAK is bijgevolg het ontwikkelen van een artistieke identiteit in relatie met de werkelijkheid en dat draagt bij tot een hoge en zelf reflecterende maatschappelijke standaard.